

INFORMACJA
O UROCZYŚCIOCACH POGRZEBOWYCH

ŚP. JÓZEFA KŁYSIA
PS. „REJONOWY”

ŚP. STEFANA WOJCIECHOWSKIEGO
PS. „MORDKA”

WÓLKA RATAJSKA – JANÓW LUBELSKI
19-20 MARCA 2023 R.

Plan uroczystości pogrzebowej:

19 marca 2023 r.

16:00 – przywiezienie i wprowadzenie trumny ze szczątkami śp. Józefa Kłysia do kościoła pw. Wniebowstąpienia Pańskiego w Wólce Ratajskiej.

16:30 – Msza św. w intencji śp. Józefa Kłysia.

17:30 – przywiezienie trumny ze szczątkami śp. Stefana Wojciechowskiego do kościoła pw. Św. Jana Chrzciciela w Janowie Lubelskim przy ul. Szewskiej 1 (Sanktuarium Matki Bożej Różańcowej Łaskawej).

17:45 – wprowadzenie trumny ze szczątkami, a następnie Msza św. w intencji śp. Stefana Wojciechowskiego.

20 marca 2023 r.

9:40 – prelekcja dotycząca działalności Józefa Kłysia i podziemia antykomunistycznego na terenie Wólki Ratajskiej – (dr Justyna Dudek, IPN Oddział w Lublinie).

10:00 – Msza św. w kościele pw. Wniebowstąpienia Pańskiego w Wólce Ratajskiej.

11:10 – wyprowadzenie trumny ze szczątkami śp. Józefa Kłysia przed kościół parafialny w Wólce Ratajskiej.

11:20 – odsłonięcie tablicy z pełnym ceremoniałem wojskowym, upamiętniającej Józefa Kłysia oraz mieszkańców Wólki Ratajskiej zaangażowanych w działalność podziemia antykomunistycznego.

12:00 – wyjazd kolumny pogrzebowej do kościoła pw. Św. Jana Chrzciciela w Janowie Lubelskim.

12:45 – uroczyste wniesienie trumien obu Żołnierzy Niezłomnych.

13:00 – Msza św. pogrzebowa w intencji śp. Józefa Kłysia i Stefana Wojciechowskiego z ceremoniałem wojskowym.

13:45 – uformowanie konduktu pogrzebowego i przemarsz na cmentarz parafialny w Janowie Lubelskim przy ul. Białskiej 92.

14:30 – uroczystości pogrzebowe z asystą wojskową na cmentarzu parafialnym.

LUBELSKI
URZĄD
WOJEWÓDZKI
w Lublinie

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Oddział w Lublinie

Józef Kłyś „Rejonowy”, „Woźniak”, syn Józefa i Katarzyny z domu Kuźnicka. Urodził się 30 listopada 1914 r. w Wólce Ratajskiej, w powiecie Janów Lubelski. Odybył służbę wojskową w Korpusie Ochrony Pogranicza. Brał udział w wojnie 1939 r., w składzie 24. Pułku Ułanów z Kraśnika. Został odznaczony Krzyżem Walecznych. W styczniu 1945 r. wstąpił do MO. Służył na posterunku w Kawęczynie, skąd zdezerterował w połowie roku. Po dezercji dołączył do struktur Komendy Powiatu NSZ-NZW Kraśnik. Był członkiem oddziału rtm. Tadeusza Lachowskiego „Nałęcza”. Później związał się ze zgrupowaniem partyzanckim WiN mjr. Hieronima Dekutowskiego „Zapory”, pełniąc funkcję komendanta placówki w Wólce Ratajskiej. Ujawnił się 10 kwietnia 1947 r. przed PUBP w Kraśniku. Na przełomie wiosny i lata 1947 r., z obawy przed aresztowaniem, powrócił do działalności konspiracyjnej, stając na czele oddziału. W sierpniu 1948 r. wyjechał pod fałszywym nazwiskiem na Górny Śląsk. Tam pracował w kopalni oraz prawdopodobnie prowadził działalność sabotażową. Późną jesienią 1949 r. powrócił na Lubelszczyznę i dołączył do oddziału Adama Kusza „Adama”, operującego w Lasach Janowskich. Po likwidacji grupy w drugiej połowie sierpnia 1950 r., zorganizował oddział partyzancki. Zginął wraz ze swoim podkomendnym Stefanem Wojciechowskim „Mordką” w nocy z 12 na 13 listopada 1952 r. w Piłatce, w powiecie kraśnickim, w zasadzce UB-MO.

Szczałki Józefa Kłysia odnaleziono w listopadzie 2021 r. podczas prac prowadzonych przez IPN na Cmentarzu Rzymskokatolickim przy ul. Unickiej w Lublinie. Informację o jego identyfikacji podano 8 marca 2023 r.

Stefan Wojciechowski „Mordka”, „Gałązka”, syn Antoniego i Anastazji z domu Kokoszka. Urodził się 9 lutego 1926 r. w Janowie Lubelskim. Po wkroczeniu Sowieców na Lubelszczyznę w bliżej nieznanym okresie wstąpił do oddziału Zygmunta Kacprzaka „Błyska”, działającego w ramach Komendy Powiatu NOW-NZW Janów Lubelski. W dniu 25 września 1946 r. został aresztowany przez UB. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Lublinie z 27 maja 1947 r. został skazany na karę 5 lat więzienia za przynależność do oddziału „Błyska” i nielegalne posiadanie broni. Na podstawie amnestii kara została darowana w całości. W 1950 r. nawiązał współpracę z oddziałem Adama Kusza „Adama”. Po likwidacji tej grupy kontynuował współpracę z oddziałem Józefa Kłysia „Rejonowego”, do którego dołączył w 1951 r. Zginął razem ze swoim dowódcą w nocy z 12 na 13 listopada 1952 r. w Piłatce, w powiecie kraśnickim, w zasadzce UB-MO.

Ciała Kłysia i Wojciechowskiego były okazywane do rozpoznania ludności w Rataju Ordynackim, Wólce Ratajskiej i Janowie Lubelskim. Następnie zostały przewiezione do siedziby PUBP w Kraśniku. Z kolei 15 listopada 1952 r. zwłoki obydwu partyzantów przetransportowano do więzienia na Zamku w Lublinie, gdzie zostały przeprowadzone ich oględziny. Następnie zostali potajemnie pogrzebane.

Szczałki Stefana Wojciechowskiego zostały odnalezione w czerwcu 2019 r. w czasie prac ekshumacyjnych prowadzonych przez IPN na Cmentarzu Rzymskokatolickim przy ul. Unickiej w Lublinie. Informację o jego identyfikacji podano 12 sierpnia 2021 r.

Oprac.: dr Artur Piekarz, Oddziałowe Biuro Poszukiwań i Identyfikacji IPN w Lublinie.